

Nastanak oceanografskih instituta

Ono što bismo mogli označiti kao formalni početak oceanografije bio je 30. decembra 1872. godine kada se je ekspedicija »Challenger« zaustavila na svojoj prvoj postaji nakon što je napustila Portsmouth na svom troipogodišnjem naučnoistraživačkom putu oko svijeta.

Ta prva postaja nalazila se na 41° 57' N i 9° 42' W. Tom prilikom se nije dogodilo ništa osobitog, dapače grabilo je izvađeno napola prazno ali ipak s dovoljno uzoraka s morskog dna da se to na brodu proslavi otvaranjem boce šampanjca.

To je bilo nekako u isto vrijeme kada se je drugi oblik oceanografije počeo razvijati i u Evropi i u Americi. Naime baš tada su po prilici i utemeljeni prvi laboratoriji uz morsku obalu kao preteče današnjih instituta gdje su ispitivani prvi uzorci izvađeni iz mora i osnovani akvariji u kojima su se počeli sakupljati živi primjerci morskog svijeta. U kasnijim godinama akvariji su počeli

mijenjati svoju fizionomiju pa i namjenu te po ugledu na zoološke vrtove počeli su se otvarati za široku publiku sadržavajući najinteresantnije primjerke živih bića svih svjetskih mora.

Prvi laboratorij smješten uz more otvoren je 1872. godine u Napulju. Godinu dana kasnije Louis Agassiz, osnivač Muzeja uporedne zoologije na Harvardu 1859. g., podigao je mali ljetni laboratorij na Penikese otoku na rtu Cod. Ovaj je ubrzo bio zaboravljen, ali slični Pomorski biološki laboratorij Woods Hole, osnovan 1888. g., direktni je njegov nasljednik. Engleska je osnovala svoj prvi primorski laboratorij, poznat kao Pomorsko biološko udruženje Ujedinjenog Kraljevstva, u Plymouthu 1888. g. Prvi laboratorij na pacifičkoj obali je bio Hopkinsova biološka stanica Stanfordskog sveučilišta osnovana u Pacific Grovenu 1892. g. Poznato Pomorsko biološko udruženje u San Diegu bilo je dovršeno od čla-

